

15.7.2014

B8-0062/2014

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o razmerah v Iraku
(2014/2716(RSP))

Marina Albiol Guzmán, Sabine Lösing, Marie-Christine Vergiat, Miloslav Ransdorf, Marisa Matias, Sofia Sakorafa, Dimitrios Papadimulis (Dimitrios Papadimoulis), Lola Sánchez Caldentey, Pablo Iglesias, Pablo Echenique Robba, Carlos Jiménez Villarejo
v imenu skupine GUE/NGL

B8-0062/2014

**Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Iraku
(2014/2716(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Irak na drugi,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. januarja 2013 o sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Irakom¹,
- ob upoštevanju prve seje Sveta za sodelovanje med EU in Irakom, ki je potekala 20. januarja 2014,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton o Iraku,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iraku, zlasti resolucije z dne 14. marca : težak položaj manjšinskih skupin, med njimi tudi Iračanov turkmenske narodnosti², resolucije z dne 10. oktobra 2013 o nedavnem nasilju v Iraku³ in resolucije z dne 27. februarja 2013 o razmerah v Iraku⁴,
- ob upoštevanju izjave Evropske službe za zunanje delovanje o volitvah v Iraku z dne 5. maja 2014,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Iraku z dne 23. junija 2014,
- ob upoštevanju skupne izjave s tretjega ministrskega srečanja med Evropsko unijo in Ligo arabskih držav o varnostnih razmerah v Iraku z dne 11. junija 2014,
- ob upoštevanju izjave komisarke za mednarodno sodelovanje, humanitarno pomoč in krizno odzivanje Kristaline Georgieva z dne 12. junija 2014,
- ob upoštevanju poročil misije Združenih narodov za pomoč Iraku (UNAMI), zlasti podatkov o številu žrtev v juniju z dne 1. julija 2014,
- ob upoštevanju izjav posebnega predstavnika ZN za Irak Nikolaja Mladenova,
- ob upoštevanju izjav generalnega sekretarja ZN Ban Ki Muna o Iraku,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov o Iraku,
- ob upoštevanju Deklaracije ZN o odpravi vseh oblik nestrpnosti in diskriminacije na

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0022.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0101.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0424.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0171.

- podlagi vere ali prepričanja iz leta 1981,
- ob upoštevanju Konvencije ZN proti korupciji, ki jo je Irak ratificiral leta 2008,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, katerega pogodbenica je tudi Irak,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker celotno prebivalstvo Iraka trpi zaradi vojne, ki je povzročila več kot 1 400 000 smrtnih žrtev in uničila velik del iraške infrastrukture, ter zaradi posledičnega naraščanja nasilja v državi, ki ga spremlja zaskrbljujoče število terorističnih napadov in kršitev človekovih pravic; ker je zaradi političnega procesa, ki ga je vsilila okupacija, država danes sektaška in etnično razdeljena;
- B. ker je glede na število smrtnih žrtev v juniju 2014, ki ga navaja misija Združenih narodov za pomoč Iraku (UNAMI), nasilje v Iraku še naprej velik problem, saj vesplošno nasilje ne preneha; ker je bilo v juniju neupoštevajoč žrtve v provinci Anbar ubitih najmanj 2.417, ranjenih pa 2.287 oseb;
- C. ker je Irak zajela večja humanitarna kriza, ki je posledica spopadov med iraškimi varnostnimi silami in oboroženimi opozicijskimi skupinami, vključno s skupino Islamska država Iraka in Levanta (ISIS);
- D. ker je skupina Islamska država Iraka in Levanta (ISIS) 29. junija napovedala, da bo na ozemlju, ki ga nadzoruje v Iraku in Siriji, ustanovila kalifat, ta pa bi se razprostrl od Alepa na severu Sirije do province Dijala na vzhodu Iraka;
- E. ker je predsednik kurdske avtonomne regije na severu Iraka Masud Barzani regionalni parlament pozval, naj začne priprave na referendum o neodvisnosti;
- F. ker je Saudova Arabija na svojo mejo z Irakom napotila 30 000 vojakov, potem ko je iraška vojska to območje zapustila; ker je predsednik Obama napovedal, da bo v Irak poslal 300 vojaških svetovalcev (posebnih enot);
- G. ker iraško prebivalstvo že mnogo let trpi zaradi vesplošnega nasilja; ker tolikšnega števila smrtnih žrtev kot po nedavnem izrazitem porastu nasilja nismo videli vse od leta 2008; ker je zaradi dogodkov v provinci Anbar veliko število notranje razseljenih ljudi zbežalo s konfliktnih območij; ker je po poročanju urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti Irak trenutno soočen z najštevilnejšim notranje razseljenim prebivalstvom na svetu; ker je bilo od januarja tega leta razseljenih več kot 1 200 000 oseb, od katerih jih 560 000 prihaja iz province Anbar; ker je bilo po padcu Mosula po ocenah razseljenih še 650 000 oseb;
- H. ker je po desetih letih okupacije s strani ZDA in njihovih zaveznikov država revnejša; ker nepismenost narašča, zaradi lakote pa umre več ljudi; ker je zaradi revščine prizadetih 88 % iraškega prebivalstva, okoli šest milijonov Iračanov pa živi pod pragom revščine; ker se kljub temu, da je Irak uspel ponovno zagnati proizvodnjo nafte, ki zdaj poteka s skoraj polno zmogljivostjo, družbena neenakost povečuje, iraška država pa še

vedno ni sposobna svojim prebivalcem zagotoviti osnovnih storitev, kot so redna oskrba z električno energijo poleti, čista voda in javno zdravstvo;

- I. ker ZDA in njihove zaveznice, namesto da bi Iraku pomagale premakniti se naprej, v zadnjih letih dopuščajo, da se v družbo ponovno vrača globoka razdrobljenost, s tem pa se uničuje iraška nacionalna identiteta, saj se po letu 2003 namesto nje porajajo sektaške in etnične identitete; ker so se v zadnjih nekaj letih razmere v Iraku znatno poslabšale, etničnih spopadov med šiiti in suniti pa je vse več; ker se 20 % iraških naftnih virov nahaja v regiji Kirkuk;
- J. ker se od invazije in okupacije Iraka, ki so ju izvedle koalicijske enote, razmere v državi močno poslabšujejo, nasilje, kršitve človekovih pravic, mučenje in etnični spopadi pa postajajo splošen pojav v državi; ker je zaradi vsakodnevnih bombnih napadov in streljanja, ki smo jim priča zadnje dni, prihodnost večine Iračanov negotova, zaradi česar ni mogoče spodbujati socialne in gospodarske integracije iraškega prebivalstva;
- K. ker so se decembra 2012 zlasti v šestih provincah na severu in zahodu Bagdada začeli mirni protesti z zasedanjem trgov; ker je vlada proteste zatrla, napetost pa se je stopnjevala in se decembra 2013 spremenila v oborožen spopad, ki je vključeval uporabo prekomerne sile, zaradi česar je bilo v provinci Anbar ubitih nekaj civilistov;
- L. ker ima konflikt v Siriji veliko negativnih posledic za to območje, saj je povzročil nov obsežen val več kot 224 000 beguncev in povratnikov v Irak, ki zdaj tam živijo v razmerah, v katerih so skrajno ranljivi;
- M. ker je bilo od leta 2004 domnevno več kot 1.300 oseb obsojenih na smrt; ker iraško pravo omogoča smrtno kazen za skoraj 50 kaznivih dejanj, med katerimi so terorizem, ugrabitev in umor, a tudi kršitve, kot je povzročanje škode na javni lastnini; ker v nasprotju s svetovnimi težnjami k odpravi smrtne kazni število usmrtitev v Iraku narašča; ker je bilo po poročanju mednarodnega tiska leta 2013 v Iraku usmrčenih vsaj 150 ljudi;
- N. ker ima po oceni organizacije Transparency International Irak najbolj skorumpirano vlado na Bližnjem vzhodu; ker je v državi korupcija strukturni problem, saj dejanskega parlamentarnega nadzora ni in pravosodni sistem ne deluje, to pa so znaki propadle države; ker je po navedbah urada posebnega generalnega inšpektorja ZDA za obnovo Iraka iz te države vsak teden nezakonito odnesenih 800 milijonov USD;
- O. ker dolgotrajni spor v regiji Kirkuk v zvezi z izvozom nafte iz te regije po novem naftovodu še ni rešen;
- P. ker je bilo leta 2013 ubitih najmanj 10 novinarjev; ker Irak s 400 umori novinarjev v zadnjih desetih letih, za katere ni bila izrečena niti ena obsodba, še naprej ostaja država z največ primeri nekaznovanja, povezanimi z nerešenimi umori novinarjev; ker je bil aprila 2003 v napadu pripadnikov vojske ZDA ubit španski novinar José Couso, skupaj z novinarjema Tarasom Protsijukom and Tarekom Ajubom; ker si špansko sodišče prizadeva za aretacijo dveh častnikov in podčastnika ZDA, ki so obtoženi vpletenosti v ta primer; ker do sojenja še vedno ni prišlo; ker ZDA ovirajo naloge za prijetje, Interpol pa jih ni obravnaval;

- Q. ker so Združene države Amerike skupaj z Združenim kraljestvom uporabile velike količine streliva, ki je vsebovalo osiromašeni uran, zaradi česar se je tragično povečalo število primerov raka in prirojenih motenj pri otrocih; ker pomanjkanje informacij o uporabi ostankov osiromašenega urana s strani ZDA resno ovira prizadevanja za dekontaminacijo, spremljanje in ozaveščanje, da bi zmanjšali izpostavljenost civilnega prebivalstva tem ostankom;
- R. ker je iraška vlada aprila 2014 sprejela spremembo zakonodaje, s katero bi uzakonili poroke otrok in posilstvo v partnerski zvezi; ker po podatkih Sklada Združenih narodov za prebivalstvo (UNFPA) 250 000 žensk in deklet, vključno s skoraj 60 000 nosečnicami, potrebuje nujno oskrbo, skoraj 20 000 žensk in deklet pa bi lahko bilo izpostavljenih povečanemu tveganju spolnega nasilja; ker so bili izraženi resni pomisleki – med drugim tudi s strani visoke komisarke Združenih narodov za človekove pravice Navi Pillay – glede skladnosti sodnih postopkov, v katerih se izreka smrtna kazen, z mednarodnimi jamstvi za pravično sojenje, vključno s pomanjkanjem preglednosti v sodnih postopkih in primeri, ko so bila „priznanja“ pridobljena z mučenjem ali drugimi oblikami slabega ravnanja z obtoženci; ker je smrtna kazen kruta in nehumana oblika ravnanja in jo je treba odpraviti;
- S. ker so parlamentarne volitve v Iraku 30. aprila 2014 potekale v ozračju nasilja in strahu;
1. spet odločno obsoja vojaško posredovanje koalicijskih sil v Iraku; znova poudarja, da je zasedba kršila mednarodno pravo in je nezakonita; poudarja tudi, da je glavni rezultat ameriške invazije Iraka skoraj popoln zlom pravne države in vzpon verskega ekstremizma v državi; opozarja na odgovornost predsednikov vlad držav članic, ki so sodelovali na vrhu na Azorih, zlasti pa na odgovornost odhajajočega predsednika Evropske komisije Durãa Barrosa; ponovno obsoja to kršitev mednarodnega prava; meni, da bi morali tistim, ki so odgovorni za to nezakonito vojno in zločine proti človečnosti, soditi pred mednarodnim sodiščem;
 2. poziva k sklicu mednarodne konference, ki bo spodbujala dialog med stranmi, da se poišče sprejemljiva rešitev, ter zavrača nelegitimni interes tujih akterjev za delitev države, da bi si zagotovili boljši nadzor nad iraškimi zalogami nafte;
 3. obsoja vsa pretekla, sedanja in prihodnja zunanja vmešavanja v iraške notranje zadeve; poudarja, da bi moral Irak za uresničitev prave neodvisnosti imeti popoln nadzor nad svojim gospodarstvom ter nad svojimi naravnimi viri; poudarja tudi, da bi bilo treba prihodke od nafte uporabiti kot sredstvo in kot priložnost za trajnostno družbeno in gospodarsko obnovo, od katere bi imela korist vsa iraška družba; poziva iraško vlado, naj zagotovi, da se bodo državni viri uporabljali pregledno in odgovorno v korist vseh Iračanov;
 4. meni, da so države, ki so sodelovale v invaziji Iraka, med katerimi je tudi več držav članic, odgovorne za vojno, ki se je bojevala na podlagi laži, zato je njihova dolžnost, da spodbujajo resnico in pravico ter popravijo škodo, ki so jo povzročile iraškemu ljudstvu; priznava, da je ta nezakonita vojna uničila državo in povzročila porast nasilja na celotnem območju; obsoja ropanje iraških naravnih virov, ki ga izvajajo naftne korporacije, kot so Royal Dutch Shell Oil Company, BP in ExxonMobil;

5. obsoja vse oblike nasilja nad družbenimi, političnimi ali verskimi skupinami; obžaluje, da je bilo ubitih in ranjenih veliko število ljudi; obsoja vse uboje in usmrtitve; izraža globoko zaskrbljenost glede vse večjega števila nasilnih napadov; izraža sožalje družinam mrtvih in ranjenih; poziva k takojšnji prekinitvi nasilja; meni, da bi bilo treba storilcem teh zločinov soditi pred sodiščem;
6. opozarja, da je treba nemudoma rešiti humanitarne probleme, s katerimi se soočajo Iranci; poudarja, da se je treba pri sprejemanju ukrepov, ki jih usklajujejo iraške oblasti in mednarodne organizacije za pomoč, ki delujejo na terenu, usmeriti v pomoč ranljivim skupinam, vključno z begunci in razseljenimi osebami, da bi jih zaščitili in vzpostavili ustrezne pogoje za njihovo varnost in dostojanstvo;
7. ugotavlja, da je po navedbah urada visokega komisarja ZN za begunce od začetka vojne v iraškem Kurdistanu zatočišče poiskalo več kot 224.000 sirskih beguncev, poziva EU, naj tem osebam zagotovi pomoč; želi spomniti, kako pomembna sta polno spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava in zaščita civilnega prebivalstva; iraške oblasti poziva, naj zagotovijo izvajanje osnovnih storitev, pa tudi dostop humanitarnih organizacij na območja, kjer potekajo spopadi; izraža zaskrbljenost zaradi nezadostne pomoči sirskim beguncem;
8. obžaluje, da je korupcija v državi vsesplošno razširjena, zlasti v vojski in policiji, kar povzroča resne težave v iraškem varnostnem sistemu; obžaluje tudi, da ta kultura korupcije sega do najvišjih vladnih ravni;
9. obžaluje dramatično povečanje števila usmrtitev, ki jih izvajajo iraška vojska in pripadniki skupine ISIS, pa tudi uporabo „priznanj“, pridobljenih z mučenjem ali slabim ravnanjem, kot dokazov proti zapornikom;
10. obsoja smrtno kazen, ne glede na okoliščine; poziva iraško vlado, naj kot prvi korak razglasi in začne takoj izvajati moratorij na usmrtitve, v prihodnosti pa odpravi smrtno kazen;
11. zahteva, naj se začne mednarodna preiskava pod okriljem ZN, s katero bi potrdili razširjeno uporabo mučenja in obstoj tajnih zaporov ali drugih centrov za mučenje v Iraku, da se določi odgovornost vseh strani, ki pri tem sodelujejo, odgovorne pa kaznuje;
12. obsoja vse oblike nasilja nad družbenimi, političnimi ali verskimi skupinami ter vse uboje in usmrtitve, ki so se zgodili od začetka vojne leta 2003, ter obžaluje zadnji val terorističnih napadov in uporabo smrtnih vodov;
13. želi spomniti, kako pomembna so načela pravičnosti, resnice in povrnitve škode; meni, da bi morali vsi, ki so krivi za to nezakonito vojno in zločine proti človečnosti, ki iz nje izhajajo, odgovarjati pred sodiščem; vztraja, da je treba deset let po uboju novinarjev Cousa, Procjuka in Ajuba zadostiti pravici, da ti umori ne bodo ostali nekaznovani;
14. zavrača sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Republiko Irak; meni, da morajo biti glavni cilji sodelovanja EU z Irakom konec nasilja, družbeni in gospodarski razvoj, polno spoštovanje človekovih pravic in ponovna vzpostavitev blaginje Irčanov,

ne pa vzpostavljanje in širjenje naftne industrije EU v državi;

15. obsoja uporabo streliva z osiromašenim uranom, ki so ga med vojno uporabljale zlasti Združene države Amerike in Združeno kraljestvo; poziva EU, naj oblikuje skupno stališče, v katerem se bo zavzela za omejitve ali prepoved uporabe streliva z osiromašenim uranom, ter pripravi programe čiščenja na prizadetih območjih;
16. poziva iraške oblasti, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev polnega spoštovanja enakopravnosti moških in žensk ter pravic žensk;
17. poziva iraški parlament in vlado, naj zagotovita spoštovanje Konvencije ZN o otrokovih pravicah in se borita proti otroškemu delu, otroški prostituciji in trgovini z otroki;
18. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, predsedniku Komisije, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vodji delegacije EU v Iraku, predsednikom parlamentov držav članic ter vladi in predstavniškemu svetu Republike Irak.